

Poradnik podatkowy lekarza kontraktowego

fot. iStockphoto

Lekarz zatrudniony na podstawie umowy cywilnoprawnej bądź prowadzący prywatną praktykę staje przed takimi samymi problemami jak każdy przedsiębiorca. Do jakich form opodatkowania ma dostęp i która z nich będzie najbardziej korzystna? Kiedy może się ubiegać o kartę podatkową, zwalniającą go ze żmudnego obowiązku prowadzenia księgi przychodów i rozchodów? Czy warto korzystać z usług biura podatkowego czy lepiej rozliczać się z fiskusem na własną rękę? Podpowiadamy i wskazujemy nowe rozwiązania, dzięki którym medyk będzie mógł się skupić na swojej profesji, ograniczając do minimum czas poświęcany skomplikowanej procedurze podatkowej.

Charakter zatrudnienia

Podatnicy, w tym lekarze kontraktowi, mogą wybrać najbardziej dogodną dla siebie formę opodatkowania. W wypadku pracowników służby zdrowia, którzy zdecydowali się na pracę na zasadach umowy cywilnoprawnej, deklaracja podatkowa zależy zazwyczaj od sposobu realizacji kontraktu. Taki stosunek pracy może, i najczęściej obliguje, do założenia własnej działalności gospodarczej, a co za tym idzie – samodzielnego rozliczania się z fiskusem. Medyk świadczący usługi na zasadzie kontraktu uzyskuje dochody często przewyższające wynagrodzenie etatowe, jednocześnie jednak musi sam wywiązywać się ze zobowiązań podatkowych. Jeśli zrobi to umiejętnie, będzie mógł uniknąć zbędnych nadpłat. Pomaga w tym znajomość praw i obowiązków, która procentuje pod koniec roku rozliczeniowego niższym obciążeniem podatkowym. Nikt nie lubi przecież przepłacać, zwłaszcza na rzecz fiskusa.

Ogólnie i liniowo

Lekarz decydujący się na działalność gospodarczą w świetle polskiego prawa podatkowego może się zdecydować na rozliczenie na tzw. zasadach ogólnych, czyli opodatkowanie według skali podatkowej z dwiema stawkami podatkowymi w wysokości 18 proc. oraz 32 proc. Jest to najmniej korzystna forma opodatkowania, jednak jest ona dostępna dla każdego podatnika. W jej ramach możliwe jest pomniejszenie przychodu o koszty jego uzyskania oraz rozliczanie się wspólnie z małżonkiem. Taka forma deklaracji podatkowej wiąże się z założeniem księgi przychodów i rozchodów. Podatnik ma obowiązek zgłoszenia tego dokumentu w urzędzie skarbowym właściwym dla swojego miejsca zamieszkania do 20 dni od jego założenia. Na tej podstawie będzie się rozliczał zgodnie z obowiązującą skalą podatkową.

Uzyskane doświadczenie w prowadzeniu ewidencji lekarz może wykorzystać w przyszłości, jeżeli zdecyduje się przejść na bardziej opłacalny w wielu wypadkach podatek liniowy. Z takim ruchem wiążą się jednak określone ograniczenia. – *Z podatku liniowego nie można skorzystać w roku, w którym następuje zmiana stosunku pracy z etatu na kontrakt na rzecz tego samego pracodawcy i w takim samym zakresie, jak wcześniej wynikało to z umowy o pracę. Może to nastąpić dopiero w kolejnym roku podatkowym* – mówi prawnik Marcin Żurek. Ponadto taka forma opodatkowania uniemożliwia rozliczanie się wspólnie z małżonkiem, a także korzystanie z części ulg podatkowych. Trzeba również pamiętać, że nie dla każdego podatek liniowy, który wynosi aktualnie 19 proc., jest opłacalny. Wybór takiej formy ma sens dopiero w sytuacji, gdy dochód przekracza 100 tys. zł rocznie.

– *Uwzględniając utratę ulg oraz fakt, że według skali podatkowej do dochodu w wysokości 85 tys. zł podatnik*

objęty jest jeszcze stawką 18 proc., dopiero dochód przekraczający 85 tys. zł będzie opodatkowany stawką 32 proc. – przypomina prawnik.

Ryczałt dla wybranych

Jeśli lekarz prowadzi prywatną praktykę w ramach tzw. wolnego zawodu, ma prawo ubiegać się o kartę podatkową zwalniającą go z prowadzenia księgi przychodów i rozchodów oraz składania rocznych zeznań i deklaracji o wysokości zysków. W myśl art. 4 ust. 1 pkt. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, wolnym zawodem w branży *healthcare* jest pozarolnicza działalność gospodarcza wykonywana osobiście przez lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne oraz pielęgniarki. Jeżeli medyk decyduje się ubiegać o kartę podatkową, powinien pamiętać o kilku fundamentalnych wymogach. Po pierwsze, korzystając z niej, musi prowadzić działalność gospodarczą samodzielnie, a nie np. w formie spółki cywilnej czy zatrudniając inne podmioty. Po drugie, usługi w zakresie ochrony zdrowia nie mogą być wykonywane dla osób prawnych oraz dla jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. W praktyce oznacza to, że lekarz nie może leczyć np. członków spółek akcyjnych i przedsiębiorstw państwowych.

Ubiegając się o kartę podatkową po raz pierwszy, podatnik musi złożyć w urzędzie skarbowym stosowny wniosek najpóźniej w przeddzień rozpoczęcia działalności. Jeżeli natomiast planuje zastąpić dotychczasowy tryb podatkowy kartą, taki wniosek musi złożyć do 20 stycznia kolejnego roku podatkowego. W innym wypadku wciąż będzie się rozliczał na uprzednio wybranych zasadach. Niektóre źródła podają również, że lekarz korzystający z karty podatkowej ma obowiązek zatrudniać jedną osobę jako pomoc lekarską. – *Nie ma takiego wymogu, jest to jedynie możliwość* – dementuje prawnik Marcin Żurek. Karta podatkowa jest uproszczoną i korzystną formą opodatkowania, ale obciąża podatnika ograniczeniami, o których nie powinien zapominać.

Warianty współpracy

Wybór jednego z powyższych trybów opodatkowania stanowi formalny obowiązek lekarza, który prywatnie świadczy usługi medyczne. Jeżeli jednak decyduje się na współpracę w ramach kontraktu z daną placówką medyczną, obciążenie obowiązkiem podatkowym zależy od rodzaju wynegocjowanej przez kontrahentów umowy cywilnoprawnej. Najczęściej stosowanymi rodzajami kontraktów są:

- **Kontrakt – praktyka lekarska.** Lekarz, który świadczy usługi w takiej formie, w obliczu prawa podatkowego może rozliczać się na zasadach ogólnych

nych, zgodnie ze skalą podatkową lub w formie uproszczonej (podatkiem liniowym lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym).

- **Kontrakt i umowa o pracę.** W tym wypadku obowiązek podatkowy ciąży zarazem na pracodawcy i lekarzu, który rozlicza się zgodnie z wybranym przez siebie trybem opodatkowania.
- **Umowa-zlecenie, czyli kontrakt z kodeksu cywilnego.** Ten wariant obciąża obowiązkiem podatkowym zleceniodawcę.

Na własną rękę, ale bezpiecznie

Prowadzenie działalności gospodarczej jako konsekwencja pracy na zasadach umowy cywilnoprawnej zobowiązuje wobec fiskusa, ale umożliwia również korzystne dysponowanie swoimi dochodami. Odpowiedni wybór formy opodatkowania może prowadzić do znacznych oszczędności. Wiąże się to bowiem z większymi możliwościami gospodarowania własnym budżetem. Mimo to przejście z etatu na kontrakt wiąże się z utratą pakietu socjalnego, a wraz z nim świadczenia chorobowego, które przysługuje pracownikom na etacie. W odpowiedzi na taką sytuację na rynku pojawiło się nowe narzędzie – ubezpieczenie umożliwiające lekarzom kontraktowym zachowanie płynności finansowej. Towarzystwo Ubezpieczeniowe INTER Polska SA zaproponowało nowe ubezpieczenie umożliwiające połączenie korzyści z wykonywania wolnego zawodu i bezpieczeństwa charakterystycznego dla umowy o pracę. Dzięki produktowi Inter Kontrakt medyk w razie niedyspozycji zdrowotnej bądź nieszczęśliwego wypadku otrzymuje świadczenia za każdy dzień pobytu na zwolnieniu lekarskim. Ich wysokość zależy od osiągniętej dotychczas kwoty średniego miesięcznego przychodu ze wszystkich kontraktów. W ten sposób Inter Kontrakt zapewnia m.in. pokrycie kosztów stałych ponoszonych przez lekarza kontraktowego (np. wynajmu powierzchni lub leasingu sprzętu medycznego), a także realizację bieżących zobowiązań finansowych.

Rzetelna księgowość

Większe bezpieczeństwo finansowe, a także wygodę i pewność, że wszystkie formalności zostały dopełnione, możemy sobie także zapewnić, korzystając z usług zewnętrznego biura rachunkowego. Taki wybór niesie za sobą kilka korzyści, z których najważniejsza to gwarancja poprawności formalnej rozliczeń.

Współpraca z biurem rachunkowym daje ponadto możliwość korzystania z usług komplementarnych, często oferowanych w ramach jednej placówki. Możemy zatem mieć do dyspozycji biegłego rewidenta, prawnika czy doradcę podatkowego, który zapewni nam wsparcie w wyborze najbardziej korzystnych wariantów opodatkowania. Koszt usług rachunkowych jest zwykle ustalany na zasadach indywidualnych. Jest on bowiem

„ W odpowiedzi na sytuację na rynku pojawiło się nowe narzędzie – ubezpieczenie, które umożliwia lekarzom kontraktowym zachowanie płynności finansowej. Towarzystwo Ubezpieczeniowe INTER Polska SA zaproponowało nowe ubezpieczenie umożliwiające połączenie korzyści z wykonywania wolnego zawodu i bezpieczeństwa charakterystycznego dla umowy o pracę. Dzięki produktowi Inter Kontrakt medyk w razie niedyspozycji zdrowotnej bądź nieszczęśliwego wypadku otrzymuje świadczenia za każdy dzień pobytu na zwolnieniu lekarskim. Ich wysokość uzależniona jest od osiągniętej dotychczas kwoty średniego miesięcznego przychodu ze wszystkich posiadanych kontraktów „

uwarunkowany takimi czynnikami, jak np. charakter działalności przedsiębiorstwa, rodzaj dostarczanych dokumentów czy liczba pracowników. Warto również pamiętać, że księgi podatkowe można prowadzić w formie elektronicznej. Umożliwia to np. program komputerowy Super Księga Podatkowa (ksiegapodatkowa.pl). Ostateczny wybór trybu opodatkowania i systemu dopełniania formalności poprzedźmy analizą stosunku pracy, osiągniętych w jego ramach dochodów oraz indywidualnych preferencji i możliwości.

Adam Majewski